

EGYESÜLÉS ÉS EGYSÉG ÜNNEPE

Az ország népe január 24-én a román fejedelemségek egyesülésének évfordulóját ünnepli. Havasalföld és Moldva egyesülése egy hosszú történelmi folyamat eredménye. „Az egység, a szabadság és a függetlenség eszménye a legrégebb idők óta mindenkor szüntelenül lelkesítette a román népet, fáklya volt, amely nemzedékről nemzedékre bevilágította a szabad és független élethez vezető utat“. Az 1848-as forradalom politikai programja már mutatta, hogy új korszak érlelődik a román egységmozgalom történetében. A hűbéri kötöttségek felszámolása mellett ugyanis az egyesülés megteremtése és a nemzeti szabadság, függetlenség kivívása is a forradalom célkitűzései között voltak. A forradalom leverése után az egyesülés központi helyet foglalt el a román nép életében és mozgásba hozta a széles néptömegeket. A mozgalom élén olyan kimagasló egyéniségek álltak mint Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Alexandru Ioan Cuza, Vasile Mălinescu, Constantin A. Rosetti, Dimitrie Bolintineanu, Cezar Boliac és mások.

Az 1856. évi párizsi kongresszus, mely a krími háború után Európa sorsát volt hivatva rendezni, foglalkozott a román fejedelemségek egyesülésének kérdésével is. Elhatározták, hogy a fejedelemségek népe választás útján döntsön az egyesülés kérdésében. A választások nyomán határozottan kifejezésre jutott az egyesülés iránti igény és óhaj. Az 1858. évi párizsi konferencián a nagyhatalmak képviselői, bár látták, hogy a fejedelemségek egyesülése a nép akarata, továbbra is fenntartani kívánták Havasalföld és Moldva különállását. Külön közigazgatást, két-két kormányt és országgyűlést vettek tervbe, amelyekre az a feladat várt volna, hogy két fejedelmet választanak.

A kedvezőtlen döntés nem törte le az egyesülés iránti lelkesedést. Már nem lehetett feltartóztatni az egységre, függetlenségre és haladásra vágyakozó széles néptömegek akaratát. A román nép saját kezébe vette sorsának irányítását.

1859. január 5-én a Iași-i választógyűlés Alexandru Ioan Cuza-t választja Moldva uralkodójának. Január 24-én pedig a bukaresti választógyűlésen Havasalföld fejedelmének is őt választják meg. Ezzel megvalósult a román fejedelemségek egyesülése.

Az egyesülés és egység megvalósításáról állapította meg Nicolae Ceaușescu államelnök, hogy „Az 1848-as forradalom nagyszerű eseményei, amelyekért a román nép széles tömegei küzdöttek, 1859. január 24-én gyümölcsöztek, amikor is, Mihail Kogălniceanu szavaival élve »a román nemzet erőteljes aktusa nyomán« Moldva egyesült Havasalfölddel, és megszületett a modern nemzeti állam. A fejedelemségek egyesülése óriási jelentőségű volt népünk társadalmi-politikai fejlődése szempontjából, újabb perspektivákat tárt fel a termelőerők fejlődése előtt, Romániának a modern civilizáció útjára lépése előtt, s korszakalkotó mozzanatot jelentett az egységes román nemzeti állam kialakulásának folyamatában.“

1859 eseményei az egység történelmi útjára figyelmeztetnek, a múlt tanulságaiból pedig erőt sugároznak a ma feladatainak elvégzéséhez. Így válik a múlt jelenné és jövővé, a mai országépítés mozgató erejévé.

SZÁSZ FERENC

JÉZUS EVANGÉLIUMA A MAI VILÁGBAN

A kérdés megközelítéséhez még akkor is szükséges az előzetes fogalmi tisztázás, ha az máskülönben első hallásra is világos és félreérthetetlen. Tisztáznunk kell a jézusi evangélium és a mai világ fogalmát, hogy majd egymás mellé állítva őket, levonhassuk az adódó következtetéseket.

Az evangéliumon Jézus Istenről szóló tanítását, az általa hirdetett és megélt hit- és életfelfogását értjük, amely kortársai és követői számára örömmérettel értékkel és érvényességgel bírt. Ugyanakkor tekintetbe kell vennünk, hogy Jézus evangéliumának van egy történelmi vetülete is, mely megköveteli, hogy azt is figyelemmel kísérjük, ahogy az kortársai tudatában, majd írásban rögzült és ránk maradt. Számon kell tartanunk az eltelt 2000 év alatt hozzátapadt értelmezés jelentés-árnyalatait és azt a módot, ahogy követői az ő tanítását és életpéldáját a ma világában képviselik. Az „üzenet“ fogalma feltételezi és magában hordozza, hogy az el is jut címzettjéhez s számára vagy értéket jelent vagy időszertütlensége miatt közömbös.

A „mai világ“ fogalmának képlete sokkal bonyolultabb és szerteágazóbb, megválaszolásának kevesebb az objektív alapja, s a meghatározásba beszűrődő szubjektivitás veszélye sokkal kísértőbb. A mai világ azt az ezredfordulóra majd hét milliárd lelket számláló emberi közösséget jelenti, mely e bolygón él, azt a sajátos lelki-szellemi közeget, amely a különböző földrajzi, gazdasági, politikai, kulturális és vallási körülmények között élő, megosztott és mégis egységes emberiséget kortüneti pontossággal és hűséggel jellemezheti. A mai világ végső soron a harmadik évezred hajnalának embere, aki az örök kérdések mellett korának sajátos kihívásaival is szembekerül, azokra választ és megoldást keres.

I. Általános kitekintés Jézus evangéliumára

1. Jézus Istenről szóló tanítása

Feltételezhetjük, hogy Jézus Istenről szóló tanítása ismert. Keresztény vagy nem keresztény, hívő vagy hitetlen, valamilyen módon hallott róla, ha nem közvetlenül az evangéliumokból, akkor annak az élő szó, a betű, a kép vagy az információ-közvetítés más útján megvalósuló hirdetéséből. Éppen ezért annak bemutatásától eltekintünk. Csupán arra szorítkozunk, hogy Jézus istentanának legfőbb jegyeit: Isten egységét,